

१/१५ ४५

अंभिकास्तुति.

~~१५~~ ५५५५

अनायकार,

✱

जेशी दादासाहू भगुरांकर.

दसादा तथा रामपुरावली.

अमलवाह.

“अमलवाह प्रसंग” आशु.

सन् १८९४.

दिल्ली इन्डियन प्रेस

અર્પણ પત્રિકા.

૫૮૫૮

દસાડાના રહેવાશી શેઠ લક્ષ્મી નાગર તથા શેઠ
લક્ષ્મી ઉગ્રમશી તેમજ અખણના રહેવાશી શેઠ
અમૃતલાલ છગનલાલ.

આપ શુદ્ધચિત્તે અહોનીશ અગ્નિકામાતાની શે-
વામાં તત્પર રહેછો, અને માતાજીની નવીન
કવિતા અને પુસ્તક બહાર પાડનારને સારો આ-
શ્રય આપો છો, તેમજ મારા તરફ હમેશાં નિર્ભય
પ્રારથી જુઓ છે. તેથી આપની યાદદાસ્ત માટે
આ લઘુ ગ્રંથ આપનેજ અર્પણ કરું છું. તે સ્વી-
કારી લેવા કૃપા કરશે.

લી. ડાહ્યાલાલ મહુશંકર જોશી

(૨)

રા. રા. પ્રિયભાઈ નથુરામ અંબારામ જોશી,

તથા ઝોઝા પુરૂષોત્તમ રવળ, દસાડા.

અને રામપુરાના રહીશ રા. અદાભાઈ શાવાભાઈ.

આપ મારી સાથે ઘણોજ પ્રિતીભાવ રાખાઓ અને
મને જરૂરની વખતે જોઈતી મદદ આપવામાં તત્પર રહે
શો, તેથી આપ દિલોગ્ગન મિત્રનો હું પૂર્ણભાવથી કૃતજ્ઞ
માનું છું.

(૧૯૨૧)

લી. હુંહું.

(આપનો સદ્ગુજ્ઞાત કર્તા.)

૫૬૫૮

શ્રી.

અં. ન. નમઃ

અંખીંકા સ્તુતિ.

રાગ દિંડી.

હે અંખીંકા આ અર્જ સુણો મારી,	
શેવકને કરો ને સુખીયારી;	
વારે વારે શું કહું હું વીસતારી.	હે.
મેહેર કરો ને માત હો અમારી,	
કુળદેવી તુજને રહેમાં ધારી;	
અહોનીશ કહ નાખજને વીદારી.	હે.
દેવી છું તથા લોકની તું માતા,	
શેવકને કરો ને સુખ સાતા;	
ગુણુ શેષ આપના મુખ સં ગાતા.	હે.
સ્વર્ગ મૃત્યુ પાતાળ વાસ કીધો,	
મુજ તરણુ શેવકને યાદ લીધો;	
કઠણુ માર્ગ મુજને સરલ દીધો.	
પાર ન પામે શેષ માતુ તારા,	
દુઃખ કાપી કરો સદ્ય મુજ વ'	
અમ રતરખી સુખની છો '	
શ્રવ તાઈ કોઈ કવી કે	

ક્ષેપ લખતાં અનંત જુગ જાવે;
 માતૃ તોય પાર આપનો ન આવે. હે.
 તરણને ડુંગર કરો હો માતા,
 ડુંગર ને તરણ સુખ દાતા;
 બ્રહ્માવિશ્વ શીવ ગુણ તુજ ગાતા. હે.
 અનંત અસુરોનો નાશ કીધો,
 દેવ તણો જાજરો પક્ષ લીધો;
 અસુર મારી સરવ રસ્તો આપે કીધો. હે.
 આપ ગુણ છે અનંત મુજ માધ,
 આપ સમાન બલીષ્ટ કોઇ નાંહી;
 તણુ લોક રટે જોને મુખ માંહી. હે

૨. ગીતી.

જગ જગ માતૃ મારી, કુળદેવી તુજને રહે ધારી.
 લગી લગી લાગું પાય, સત્વર વેગે કરી મુજ વારી,
 સુખદાતા છો માત, ભવતારણુ બાણુ તુંને માતા;
 શેવક શણું આવે, હર્ષ લાવી આપ કરો સુખ સાતા.
 '૩ કેસરખા તમે તો ડાહ્યાં ને સુખણુ ધણું ।]

વીચારો જરારે માતૃ સંભારો જરા,
 મો બાળક અમ્મની છીએ છોડ તારા,
 પાણુનો ન પાર હો વીચારો જરા. રે.
 ને રહે રાણી આરામુરી,
 પાર હો વીચારો જરા. રે.
 યોતાં આપરહી જામી;

(૫)

આપ ગુણના ભંડાર હો વીચારો જરા. રે.
 રે સંભારો આપનો સમંધ હો વીચારો જરા;
 અપરાધતારા લાખ માતુ મેંમ કીયા,
 દર ગુજર કરો માતુ હો વીચારો જરા. રે.
 રે સુધારો આપનો સનેહ હો વીચારો જરા,
 દંડવત દેવી આપ પાસ કરજોડી.
 ઉભો અર્જ કઈ આ વાર હો વીચારો જરા. રે.
 વધારો આપનો સ્નેહ હો વીચારો જરા,
 અહોનીશ તારું ધાન ધરે માતુ મારી;
 મેલ્લો ગાંગજી રાવણુ નામ હો વીચારો જરા. રે.
 રે વધારો આપનો સનેહ હો વીચારો જરા,
 તેમની છું તુંતો કુળ દેવી માતુ મારી;
 મન વાંચ્છીત પુરો કામ હો વીચારો જરા. રે.
 વધારો આપનો સનેહ હો વીચારો જરા.

૪. હે ચાંપરાજ, હે ચાંપરાજ. ઓ રાહ.

સુણો માતુ મારી. ર. હું વિનતી કઈ આ વાર.
 અમરત નજર રાખજો, પુરો લાવી પ્યાર,
 મારે મદદ તમારી, ર. તે જાણો છો જુગ માય;
 પુત્ર જાણો પરમેશ્વરી, ભવ સંકટ સર્વે જાય.
 હું તારો ગુલામ. ર. લલ્લુ નાગર મુજનામ,
 દાશ દાશાનું જાણીને, સુધારો સરવે કામ;
 મારે ઝોથ તમારી. ર. જાણું છું માત આવાર.
 જમ માતું હે માણસી, તુજ શેષ ન પામે પાર,

મુજ અલપ બુદ્ધિ. ર. હું કહે આપ્યાન;
નજર તારી માતથી હું કહે આપ ગુણ ગાન.

૫. રાગ આશાગોડી.

નમું હું વારમવાર નારાયણી નમું હું વારમવાર,
આપ ગુણના ભંડાર, નારાયણી નમું હું વારમવાર;
અનજળ ફળ પ્રુલ આપે બનાવ્યાં.
પવન પાણી અતીસાર, નારાયણી નમું હું વારમવાર,
માતુના ગર્ભ માંહી, રક્ષણ કીધું;
વેગે કરી મુજવાર, નારાયણી.
દંત વિનાનાં ને, દુધજ આપ્યું,
ચિંતા તુજને અપાર. નારાયણી.
સુખદાતા છો માતુ અમારી;
અમરત દ્રષ્ટી આપ. નારાયણી.
નામ સમરતાં નાશજ પામે;
દુખ કર જોડ નાદાન. નારાયણી.
આપને શર્ણુ માત હું આવ્યા;
મનવાંચીત પુરો કામ. નારાયણી.

દિંડી.

આરામુરમાં અંખીકા તું ગાજે,
આનંદ ઓપ્ર આવે મુને આજે;
રાજેશ્વરી રાખજે મુજ લાજે. આરા.
તથુ રૂપ તારણી તણાં તો થાય,
પ્રાતઃસ્કાળે બાળીકા કેવાય;

મધ્યાને પુખ્ત ઉગર તુજ થાય. આરા.

સાંજને સમે વૃધ રૂપ લીધું,

શેવકનું દારીદ્ર ચુર્ણ કીધું;

એતો પ્રતક્ષ માતુ છે આપને શીધું. આરા.

મુગટ માથે મણી મય છાજે,

રાજેશ્વરી આરાસુર ગિરાજે;

કર-કર શેવકને યાદ આજે. આરા.

કેમ વીસરી ગયાં હો માતુ મારી,

કુળદેવી તુંને હું રહું સંભારી;

વેગે આપી કરી માત મુજ વારી. આરા.

શણુગાર શું હું આપનો કહાવું,

આજ આનંદ ઓધ મનમાં લાવું;

શીશ આપ કદમ માત હું નમાવું. આરા.

ખમા ખમા કહી શીર હાથ થાપો,

મનવાંચ્છીત ફળ મુને આપો;

બંધન અનંત ભવનાં આપ કાપો. આરા.

ઈદ્રાસન આપવાને શક્તિમાન,

ખરા ભાવથી જો કરે ગુણ ગાન;

તો તો દારીદ્રીપણ થાય શક્તિવાન. આરા.

સાધારણ મનુષ્યને જો કહાવે,

તોય બનતી મદદ તેની આવે;

માતુ ગાનથી પુરણ ફળ પાવે. આરા.

ગીતી.

આરાસુરમાં અંખા, જગત બધામાં જ્યોતી તુજ જમી.
જયદેવી જુગતંમે, અનેક ગુણ છે આપ બહુ નામી,
બ્રહ્મા, વિશ્નુ, શીવ, રાણુ કરેછે રાણી આરાસુરી;
આપ ગુણ અનેક, વર્ણવા કેમ ચાલે મતી મારી.

ઈંદ્ર સભા.

માતુ મારી દીલ ધારી વિનતી સુણો રે,
જગતવસલ ભવાની સહાય કરોરે. માતુ મારી.
આપ પાય પડી હું શરણુ માગું રે,
લળી લળી આપ પાય માત લાગું રે. માતુ.
સંસાર સાગર આ હું દુખી જાણું રે,
માતુ નામ સત્ય સાચું એજ નાણું રે. માતુ.
ત્રણુ લોક તારણુ તું છે સુંદરી રે,
શુદ્ધ ગુણની તું માત આપ પુરી રે. માતુ.
એવી માત તું મને દરશન આપ રે,
સંકટને સમે તો સઘ મદદ આપ રે. માતુ.
દાશ તાહરે હો માતુ શરણુ થાય રે,
નજર રાખો તો ભવ સંકટ જાય રે. માતુ.

રાજાજી શું કરો સાહસ. એ રાહ.

માતુ મારો મેહર કરીને, અર્જ સુણો આ વારી રે.
માતુ મારી મેહર કરીને.
દરશન કારણુ દેવ દયાળુ, તલખું વારમ વારી રે. મા.
સમરથ હો માતુ મારી, કુળદેવી રૂદ્રમાં ધારી રે મા

શિષ્ય સધળા શરૂં આવીને, વિનતી કરે છે આ વારીરે મા.
 પરમા ત્રીયલોકમાં ભારી, આપ ઉદાર સુખકારી રે. મા.
 આરાસુરમાં અંખીકા ગાળે, ચુંવાળ બહુચર બાળી રે. મા.
 મયાસુરને માત તે માર્યો, અસુર નાખ્યો વીદારી રે. મા.
 જનના સાર જન દુરથી આવે, સંધ કાઢી સાહુકારી રે. મા.
 બાધા કરણુ બહુ જન આવે, મુખી થએલ નરનારી રે. મા.
 મનવાંચ્છીત ફળ આપે છે માતુ, બયો કરતાં બહુ ભારીરે. મા.
 અરજ કહે આરાસુર રાણી, વેગે કરો મુજ વારી રે. મા.

પ્રીતમ મારા નાશી ગયા શું એ રાહ.

માતુ મારી વીસરી ગયાં શું, પુત્ર જાણી કરો મુજ વારી. મા.
 અસુર સંહારક કોમળ દેવી, માતુ તુજપર જાઉં બલીદારી.
 આપ ગુણુ અનેક છે બાધ, જગ જ્યોતી છે અંખા આધ.
 સાગરમાંથી નાવ તે તાર્યો, માલ રાખ્યો નાવમાં અપારી.
 મયાસુરને મસળી નાંખ્યો, દૈત સધળા નાખ્યા સંહારી.
 આરાસુરમાં અંખા ગાળે, ચુંવાળ બહુચર તું સુખકારી.
 દક્ષિણુ દેશમાં તુજજા તું છે, પાવાગઢમાં ગરકે માદાળી.
 નવરાતરમાં ગરખા ગાવા, બેનો રાશ રમે સુખકારી.
 એવા માતુ દયા કરીને, દરશન દો મુજને આ વારી.

રાગ કલ્યાણુ.

જય માતુ જગ જ્યોતી, છે ગહન તુજ ગતી;
 અર્જ આપ પાસ કરી, માગું સન્મતિ.
 ત્રણુ લોકમાં વાસ તાહરો, કોઈ ન પામે પાર;
 ભોળી જાણી લોક બને છે, સમ દ્રષ્ટી અપાર. જય

આરાસુરમાં અંખા ગાળે, રૂપ ગુણ અપાર;
 સિંહ તણી સ્વારી બહુ ભારી, રટે સહુ નરનાર. જય.
 અદ્વ્ય મતી છે માતુ માહરી, જાણો છો જગ માય;
 બૂલ ચુક ક્ષમા કરો જેમ, હીત માહર થાય. જય.
 દિંડી.

શણુગાર શું હું આપનો કહાવું,
 આનંદ અંગમાં અતીશે લાવું;
 માતુ પ્રતાપે બીંદુ ગાફક ગાવું. શણુ.
 નાકમાં નકુવેસર ગિરાળે
 કાનમાં સુંદર કુંડળો તો ગાળે;
 માતુકંઠમાં અનંત રત્ન છાળે; શણુ.
 હીરાતણી મુંદ્રીકા અતી પ્યારી,
 એ વીના બીજા અનંત શણુગારી;
 જડાવનાં જેવર હીસે સુખકારી. શણુ.
 હર વીશે નીલમના છે હાર,
 તેજ તણી આપેછે માતુ બાહાર;
 કેટલુંક કહું આવે કેમપાર. શણુ.
 ચંદનચુડી આપકર માંહી,
 વેઢપેરી લીધા દશે અંગુઠી માંહી;
 માતુ નીરખતાં કસર રહે નાંહી. શણુ.
 કાંળી કુડલાં વિધુવા સુહાવે,
 હેમ તણાં છ વીંટીયાં મન આવે;
 અનંત કોટી શણુગારપાર નાવે. શણુ.

બાલમાં ચાંદલો ચંદ તો લાગે,
 પુલગુલાળી રંગની ઓઢણી છાજે;
 સિંધસ્વારી કરી આરાસુર ગાજે. શણ.

મદદ માગતાં કરે છે વારી,
 ધન્ય ધન્ય માતૃ અંગીકા તું મારી;
 બેઠો સમુદ્રથી લીધો તે ઉગારી. શણ.

ગીતી.

દુંગરમાં તું દેવી, પ્રગટી પોતે આરાસુર રાણી.
 પરચા આપ્યા પોતે, સત્ય શેવકને શિષ્ય આપ જાણી,
 મયાસુરને માર્યો, અસુર પક્ષ નાશ કર્યો માતા;
 અકળ ગતી છે તારી, ત્રણ લોકની માત સુખ દાતા.

દિંડી.

વાણુ વાણિયાનાં સાગરમાં તર્યા,
 માલ અનંત પ્રાણીઓ ઉગાર્યા;
 તેહ દુનિઆમાં નથી ક્યાંઈ અજાણ્યાં. વાણુ.
 એવી રીતના દાખલા અપારી,
 કણુ માત્ર વર્ણવા મતી હો મારી;
 જરાક થ્યું તે માતૃ મદદ તારી. વાણુ.
 હવે લળી લળી આપ પાય લાગું,
 અહોનીશ નજર રાખો એહ માગું;
 આ સંસારમાં હું અહોનીશ જાગું. વાણુ.
 એહ આપજો હો માત પ્રીય મારી,
 દારીદ્ર કાપી કરો મુખીયારી;

અને છેલ્લી વારે માત લેજો તારી. વાણુ.
 અલ્પ બુદ્ધિથી આ અર્જ આપ કીધી,
 સમપૂર્ણ હર્ષ લાવી આજ દીધી;
 બહુ સુક માફ કરો માતુ વીધી. વાણુ.
 દાશ દાશાનો માતુ મુને જાણો,
 મહુસંકર સુત ગણો પરમાણો;
 તેને માતુ મન માંહી આપ આણો. વાણુ.
 દસરથ પુરી માતુ મુજ હામ,
 શેઠ લલ્લુ નાગર લલ્લુ ઉજમ નામ;
 જાળામાં અમરતલાલ નામ. હે.
 તેમની છું કુળદેવી તું તો માતા,
 આપ પ્રતાપે થાય સુખ સાતા;
 રિદ્ધ શીદ્ધિથી રાખજો રંગ રાતા. હે.
 હો હો માતુ હવે વારે આવો,
 શેવક અર્જ મન માંહી લાવો;
 ઇચ્છા એવું ફળ આપ પ્રતાપે આવો. હે.
 સવંત ઓગણી પચાની સાલ,
 માસ ચૈત્ર પક્ષ કૃષ્ણ શનીવાર;
 દાસ ગહાને આવ્યો અતીશે પ્યાર. હે.

ગીતી.

માગું માણ એહ, અહોનીશ મુજપર કૃપા કરો ભારી.
 ભવસાગર હે માતુ, સુખથી પાર ઉતારો માતુ મારી,
 સંકટ શેવક શણું, આવતાં નાસે નામ આપ જાણી;
 સુખદાયક છો માતુ, સર્વ ગુણ સંપન્ન માતુ તું છે શાણી.

ગજલ.

માતુ મારી દિલ ધારી વિનતી સુણો રે,
 મુજ અવગુણ અપાર આપ અનેક ગુણો રે.
 સંસાર સાગરમાં છો સાચું નાણું રે,
 માણ નામ મોહું જગમાં હું બાણું રે.
 ગુપ્ત ચિંતા મારે માતુ એહ વિચારો રે,
 સંસારમાં મુખી રાખી પાર ઉતારો રે.
 અદારે ભૂજાઓ માતુ ધરો શીર પરે,
 ક્ષમા વાણી કહી આશિષ દો માતુ ખરે.
 રાત દિવસ જનમ તારા જપું માત રે,
 માતુ મારી અંખા આઘ ખરે વિખ્યાત રે.
 માતુ તારું નામ સુણી સંકટ નાસે રે,
 કામ ક્રોધ મદ મત્સર મોહ ત્રાસે રે.
 આરાધુરમાં અંખા જગત બધે બાણી રે,
 ગુણ ગુણ આપ માત તું છે શાણી રે,
 અકળ ગતિ તારી માત પાર ન આવે રે;
 બ્રહ્મા વિષ્ણુ શીવ ભલે ગુણ ગાવે રે.
 આપ નામ સુણી શેષ શાન્ત થાય રે,
 તેત્રીસ કોટી દેવ તારા ગુણ ગાય રે;
 એવી માતા આરાધુરી નજર રાખજો.
 સુખી સુખી સુખી સેવક. વાણી બાખજો.

ગીતી.

આપ ગુણ અપાર, ગણના કરતાં શેષ જન્ય હારી;

અહ્ય છવહું માત, કથન કરવા કોણુ મતિ મારી.
સો વાત નકી વાત મેહેર, રાખજો માત તમે મારી;
દુખ દરિયામાં માતુ, અહોનીશ મયે રાખો સુખીયારી.

દેવી અષ્ટક.

જય જય જગ મૈયા, જગ રખવૈયા,
તુજ પય પૈયા શિષ નૈયા;
અજ અલખ, જપૈયા.
સેવત સૈયાં દેવત દૈયાં બલદૈયાં.
લેવત લખલૈયાં, જપ જપૈયાં;
ભનતે ભૈયા, સુખ કંદા.
જય જય જગ દંખા, નકરો વલંખા,
કરી કર લંખા, જગદંખા;
જગ જ્યોતી જવાલા, અધર પ્રવાલા.
મોતન માલા, મનીયાલા,
સિહ મતવાલા, ક્રોધરીશાળા;
કેશરીયાળા રણીયાળા.
લોલક લાલા, હાર રસાલા,
વેસર તાલા, દ્વંદ્વંદા, જય જય;
જગ જનુની કાવે, ગુણી જન ગાવે.
શિષ નમાવે, સુખ થાવે.
બીડ ભગ જાવે, તખ્ત ખુઝાવે,
ભવ ભજ બાવે મન બાવે;
સુરનર મુની ગાવે ધ્યાન લગાવે.

(૧૫)

મન કૂળ પાવે ધમ્મંદા, જય જય,

ત્રીસુળ સુહાવે, ખડ્ગ ખટકાવે;

શંખ ચક્રાદિ કર સાવે.

મુગટ ધરાવે રત્ન રસાવે,

હરી હર ભાવે મન ભાવે;

સુરનર સુની ગાવે.

ધ્યાન ધરાવે, મનકૂળ પોવ ધમ્મંદા, જય જય.

મહાકાળી કાવે, લક્ષ્મી લાવે;

સરસ્વતિ સાવે, મન સાવે.

ધ્યાન ધરાવે, જાપ જપાવે રટણુ રટાવે,

તન આવે, દુઃખ દળદર જાવે;

અભર ભરાવે કીર્તી કરાવે.

છા જંદા. જય જય.

ગીતી.

નિત્ય નિત્ય ચિત્તે લાવી;

ભાવી દુભાવે ભાવ થકી ભજતાં.

દળદર દુઃખ ને કળ્લે

શેવક જનને સ્વપ્ને નથી મળતાં.

આરતી.

જય દેવી દેવી, ૨. સુરનર સુનીવર ગાવે.

કળી ન શકે કેવી, જય દેવ દેવી,

સ્વર્ગ મૃત્યુ પાતાળ વાસ બધે કીધો વાસ.;

દાશ દાશર્વું જાણી. ૨. મુજ કર ગ્રહી લીધો. જય,

નુપ્પ માતા છે માત, જગત્તે જાણે નાણું. જગત.
 આપ સમું નહીં કોઈ. ૨. આપ સાચું નાણું. જય.
 નોકરે રામને દુઃખ શેવકનાં કાપે. શેવક.
 મનનાંચીત મમ માયા, તુરત ફળ આપે. જય.
 દેવન દો દયાળી દીન વહું વાણી દિનવહું.
 જય દેવી જુગતંગે. ૨. સાચો શેવક નાણી. જય

શ્રીરસ્તુ. તથાસ્તુ. અસ્તુ.

